

ben nem sikerült észrevennem, de eléggé egyenetlen felszíne. Jelentős, nagyméretű központi csúcsa van, melyet 4-5 "halomra" sikerült szétbontani. Jól látszik a központi csúcsoktól a K-i falig DK-i irányban húzódó völgy. A K-i sánccal külső része kettős. K-ről jól látszik a Palitzsch-völgy, D-ről pedig a Hase kráter, amely érdekes módon kisebb méretűnek tűnik, mint a W., pedig a térkép adatai szerint nagyobb. (Tóth Krisztián)

Tycho kráter

1989.01.16. 16:49 UT, HF= 08^d21^h27^m 150/1159 refl., S= 7 T= 4

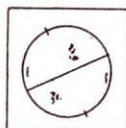
200x: Kráterekkel sűrűn borított vidéken helyezkedik el, csak a közvetlen környékét figyeltem. A Tycho kiemelkedett közülük nagy méretével és mélységével. Központi csúcsa élesen és jól látszott; magassága 1600 m. Az E jelű kráter és a környéken levő hegyek érintkeznek a Tycho sánccal. Feltűnő, szép kráter! (Tóth Dávid)

Arzachel - Alphonsus - Plotemaeus

1989.01.15. 19:00 UT, HF= 07^d23^h38^m, 80/600 refr., S= 7 T= 3

75x: Nagyméretű, feltűnő kráterhármas a Hold kráterekkel sűrűn borított területén. Az Arzachel a legkisebb, központi csúcsa kicsi, és vet némi árnyékot is. Ny-i fala erősen tagolt, repedezett. A központi csúcstól K-re lévő A jelű kis kráter elég nehezen látható (bár nem olyan kicsi). Az Alphonsus központi csúcsa szintén jól látható, ez is vet némi árnyékot. Ezt körülveszi a kráter közepén húzódó felgyűrődés, amely ennél a fázisnál látszik a legjobban. É-on az Alphonsus beletorkollik a valamivel nagyobb Ptolemaeus-ba. Ennek Ny-i talaja sötétebb a kráter többi részénél. ÉK-en látszik az A jelű kráterecske. Körülöttük sok talajrészlet, egyenetlenség látható. (Vicián Zoltán)

KOCSIS ANTAL

Nap

január

Észlelő	vizu+fotó	műszer	módszer
Farkas László (Budapest)	5+3	10 L	v, f
Forgács József (Oroszlány)	3	6,3 L	v, r
Glász Gábor (Környe)	8	6,0 L	v
Iskum József (Budapest)	5+3	10 L	pr, tá, r, v, f
Dr. Prehoffer Elemér (Budapest)	11	8 L	pr, r
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	5 L	pr, r
id. Rokonál György (Százh. batta)	11	K-1	j
Tóth Krisztián (Dunakeszi)	3	15 T	pr, r
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	5 L	v, r
Zsohár Viktor (Székesfehérvár)	1	10 T	v

Észlelések száma: 49+6

Észlelt napok száma: 16

Max.—min. foltcsoport szám: 153

Foltcsoport MDF: 7,5

Fáklya terület mdf: 3,46

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

Az időjárás a napészlelők munkáját is hátráltatta. 10-éig folyamatos az észlelés, utána csak 1-2 beszámoló készült, az is ködös időben. Ennek ellenére folyamatosan áttekinthető a Nap aktivitása. 1—31. között 31 napfoltcsoport volt látható 35—10 fokos szélességeik között, 14 db az északi félgömbön.

1-jén a Ny-i napperemen sok csoport "gyülekezik" nyugváshoz; a CM-en -20° -on egy kisebb D típusú csoport. 2-án ugyanitt keletkezik egy csoport, B, C fejlődésig látjuk, sok a pórus benne. 8-án már nem látható. Az 1-jén CM-en levő AA sokat fejlődött, E típusú, sok U-val; 4-éig nem sokat változik, hossza eléri a 100 ezer km-t. 2-ától kel négy csoport az ÉK-i negyedben. Két I típusú, melyek el is halnak, és két D típusú 10 és 20 fokos szélességeken. Kb. 15° hosszúak, több foltból állnak. 7-én és 9-én vannak a CM-en. Ezután gyorsan pusztulnak, és 14-én a Ny-i peremnél elhalnak. Visszamarad egy nagy területű fényes fáklyamező.

A legtöbb folt 3-án és 11-én volt látható, a legkevesebb kb. 20-ától a hó végéig. 8-án kel -30 és -35 fok között végighúzódnak egy H típusú AA. Szakadozott, szabálytalan PU, benne egy nagyobb és sok kisebb U. 10-én már elnyúlt fekvő nyolcas alakú, két nagyobb U-val. Kelet felé növekszik. Keléskor 63 ezer km az átmérője. 11-én 40×100 ezer km-es, 14-ére még egy nyúlvány képződik keletre, így már három nagyobb U van benne, Ny-i végében pedig számos kisebb. Az egész egyetlen PU-ban! Mérete ekkor 40×152 ezer km. 13-án volt a CM-en. 15-ére 58×165 ezer km-es, ez a maximum, többen jelezték szabadszemes voltát. (Ez a csoport laikusoknak is feltűnt, bizonyíték erre a számos telefon és levél, mely ebben az időben érkezett az Urániába. — szerk.) 16-án változatlan, 17-én a Ny-i nagyobb U széttöredezik, 18-ára csaknem eltűnik. 19-én nyugszik a csoport. Ez a december 15-én CM-en volt terület első visszatérése.

11-én kel 20° -on egy C típusú AA. 15-ére D és E közötti, 120 ezer km-es, 36 km-es PU-átmérővel. Ekkor van a CM-en is. 17-én a két vége széttart, nyúlik, 18-án 160 ezer km hosszú üstököszerű képződmény, a követő csaknem összefüggő PU-mező. 19-én szétdarabolódik, több észlelés nincs róla.

25-én egy hosszú szétdarabolt csoport (D—E) látható a CM előtt, 20° körül. Nagy szöveget zár be az egyenlítővel, ugyanúgy, mint az előzőleg leírt AA. Ezen a napon a DK-i negyedben -20° -on is tartózkodik egy AA, D típusú, vezetője nagyobb, sok U-val. Követője több darabból áll.

ISKUM JÓZSEF

❖ IMC '89

A Macsit által hazánkban szervezett idei nemzetközi meteoros találkozóval kapcsolatban több résztvevő kifogásolta a rendezvény tervezett időpontját és relatíve magas költségeit. Ezért mindkettőt módosították: az IMC '89 előreláthatólag 1989. október 3-6. között kerül megrendezésre, s az ár is olcsóbb mintegy 10%-kal. Reméljük, a további nehézségek is áthidalhatók, s a szervezők garanciát tudnak nyújtani, hogy a lebonyolítás e nagy nemzetközi találkozó rangjához méltó lesz!